

pisu neb určitých předpisů zákona). S případy takových mezer v zákoně, které lze vyplnit jen obdobou, ať zákona ať práva, nebo volným nalézáním práva, lze se shledati zejména i v zákonodárství pozemno-reformním, a to docela nutně, ježto zákonodárná akce tato, nemajíc posud nikde ani vzoru ani příkladu a prováděna jsouc po etapách (zákon záborový, náhradový, přidělový, o pozemkovém úřadě, o drobném přidělu s příslušnými novelami a nařízeními) nemohla ani při vší pili a předvídanosti pořízena býti způsobem vyčerpávajícím, tak aby nebylo mezer. Jest-li rozhodnutí Státního pozemkového úřadu exekučním titulem a musí tedy míti možnost exekuce, avšak není nikde učiněno opatření, kterým úřadem má býti exekuce povolena a provedena a jak, v jakých formách a na jaké předměty, jest na jevě, že se tu nemůže exekuce přikázati úřadu jinému, než řádnému soudu, protože jen tu jsou pro všechny uvedené otázky řádné a vyčerpávající předpisy. Když není exekuce přikázána jinému správnímu úřadu, musil by ji Státní pozemkový úřad prováděti sám, avšak ani on na to není zařízen a není předpisů, v jakých formách by ji měl prováděti. Proto už § 20 zák. náhr. exekuci vyklizením nemovitostí Stát. pozemkovým úřadem převzatých uložil soudům, a, vezme-li se v úvahu novější zákonodárství, jež vesměs dovoluje na tituly správní exekuci soudní, tak § 90 vl. nař. ze dne 13. ledna 1927, čís. 8 sb. a § 343, 404 (2) zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n., nutno exekuci soudní uznati i v projednávaném případě za přípustnou.

Čís. 8856.

Zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. proti nekalé soutěži.

Uskutečňuje-li jistý skutkový děj sám o sobě právní předpoklady pro použití i zákona o ochraně známek i zákona o nekalé soutěži, není překážky, by oprávněný nepoužil obou, ať zároveň ať postupně, jak toho jeho právní a hospodářský zájem právě vyžadují.

Ten, kdo jest oprávněn užívati ochranné známky, nesmí tohoto svého práva zneužiti k nekalému jednání a k poškození hmotného práva. Stal-li se zápis ochranné známky nekalým způsobem ve smyslu zákona o nekalé soutěži nebo používá-li se jí způsobem tímto zákonem zakázaným, jest poškozený soutěžitel oprávněn, podati žalobu zdržovací a odstraňovací.

O žalobě zdržovací a odstraňovací rozhodují soudy i tehdy, dalo-li k žalobě podnět zneužití chráněné známky.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1929, R I 1066/28).

Žalující společnost S. domáhala se na žalované firmě M., by byla žalovaná uznána povinnou zdržeti se dalšího užívání žlutého obalu s modrým tiskem při prodeji M-ova rostlinného mýdla »Krako« a odstranila závadný stav. Žalobní prosbu odůvodnila takto: Firma Č. počala v roce 1907 vyráběti druh mýdla zvaný »Kosmos«, jež mělo zvláštní tvar krychlových kostek, bylo baleno do žlutého obalu, na němž modrým

písmem byly vytisknuty reklamní nápisy, jakož i označení mýdla, a obaly přetisknuty byly napříč pojmenováním mýdla s firmou písmem červeným »Kosmos«. V r. 1920 založena byla firma S., která od firmy Č. mimo jiné převzala také výrobu zmíněného mýdla »Kosmos« a od svého založení vyráběla a zasílala mýdlo to ve stejné úpravě a se stejným označením svým zákazníkům. Obal na vyráběný druh mýdla »Kosmos« byl od 3. srpna 1907 pod č. 32722/4 zapsán do rejstříku známek u obchodní komory v Praze. Žalovaná firma prý počala vyráběti mýdlo téměř stejného tvaru, stejné úpravy, jež nazváno bylo jménem »Krako« a jest baleno téměř do úplně stejných, stejně upravených obalů, které jsou rovněž žlutavé, nadpisy na nich jsou provedeny typograficky ve stejné úpravě modrým písmem, nadpisy jsou stejně umístěny a označení mýdla »Krako« jest rovněž přes modrý tisk červeně napříč přetisknuto, takže bez podrobného zkoumání není téměř možno, oba druhy mýdla od sebe rozeznati. Jelikož řečená úprava obou druhů mýdla svádí zúčastněné druhy k záměně, jest prý žalobkyně postupem žalované poškozována a, dovolávajíc se zákona o nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. navrhla, by bylo uznáno právem, jak shora uvedeno. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.

Důvody: Žalující strana žádá, by uznáno bylo právem, že žalovaná strana jest povinna zdržeti se dalšího užívání žlutého obalu s modrým tiskem při prodeji M-ova mýdla »Krako« a že jest povinna odstraniti závadný stav. Žádání toto a v tomto rozsahu neodpovídá však ani tvrzenému ději žalobnímu, ani smyslu omezení, jež dává veřejnému podnikání zákon o nekalé soutěži. Podle § 1 tohoto zákona může býti žalován žalobou odstraňovací a zabraňovací ten, kdo dostane se v hospodářském styku v rozpor s dobrými mravy soutěže jednáním způsobným poškoditi soutěžitele s tím, že jest povinen zdržeti se takového jednání a odstraniti závadný stav. Podle § 11 téhož zák. dopouští se nekalé soutěže, kdo užije jména firmy atd. způsobem takovým, že může z toho vzejíti záměna, a může býti žalován, by se zdržel takového jednání. Podle tvrzení žaloby spočívá čin nekalé soutěže na straně žalované v tom, že vyrábí a prodává mýdlo, jež jest stejně tlačeno, opatřeno stejnými vytlačenými nápisy, jako mýdlo »Kosmos« se žlutým papírem a s vyznačením mýdla názvem »Krako« červeně napříč přes modrý text. Strana žalovaná při ústním jednání dne 22. června 1928 prohlásila, že žalobou zrušovací a odstraňovací brání se zvláště proti prodeji zboží žalované firmy v obalu, jak jest uveden v osvědčení úřadu pro zápis známek a vzorků obchodní a živnostenské komory v Liberci ze dne 21. února 1928 a jak stranou žalovanou byl přiložen ke spisu procesnímu. Čin nekalé soutěže spatřuje tudíž strana žalující v tom, že žalovaná firma používá při výrobě a při prodeji svého mýdla obalu, který jest jako ochranná známka uveden pod čís. 17807 rejstř. ochranných známek obchodní a živnostenské komory v Liberci a může tudíž žaloba odstraňovací a zabraňovací svým návrhem směřovati jen proti tomuto činu, jako jednání nekalé soutěže (arg. § 1 a § 11 zák. cit. »takového jednání«). Za tohoto stavu věci mohl směřovati návrh žalobní jen k tomu, by se strana žalovaná zdržela dalšího užívání obalu, jak jest pro ni pod čís. 17087 rejstř. známkového obch. komory v Liberci zapsán.

Naproti tomu však domáhá se strana žalující proti straně žalované výroku, že jest povinna zdržeti se vůbec používání obalu žlutého s modrým tiskem. Žádání to jest však všeobecné a takové, že se nebrání proti určitému shora přesně vytýčenému činu nekalé soutěže na straně žalované firmy, a ve své všeobecnosti jest způsobilé zabrániti žalovanému určité obchodní podnikání, které by na sobě nemělo známek nekalé soutěže. Neboť za platnosti rozsudkového výroku, jenž jest žádán, by tvořil exekuční titul, bylo by znemožněno straně žalované používání žlutého papíru s modrým tiskem vůbec, a to i v těch případech, kdyby rostlinné mýdlo M-ovo »Krako« bylo chráněno ve formě docela odlišné od mýdla fy. S. a i kdyby markantně jinak bylo označováno, tak, by jakákoliv podobnost byla vyloučena potud, pokud by používáno bylo papíru žlutého a modrého tisku. Výrok rozsudku podle žalobního návrhu nechránil by soutěžitele před činy nekalé soutěže, nýbrž před soutěží vůbec, která zákonem o nekalé soutěži neměla býti odstraněna, a jest proto žádání žalobní v tom rozsahu, jak se uvádí, podstatou věci a zákonem neodůvodněno. Lze tudíž uvažovati jen o tom, zda je po právu žádání žalobní ve smyslu obmezeném, jak vyjádřeno bylo prohlášením žalující firmy při ústním jednání ze dne 22. června 1928, žádání, by žalovaná firma byla uznána povinnou zdržeti se používání obalu toho formátu, (jímž dán jest i tvar i velikost mýdla) v takovém označení, jak jest firmě žalované zapsán v rejstříku známek u obch. a živnostenské komory v Liberci pod čís. 17807. Soud však neshledává ani toto omezené žádání žalobní po právu. Znovu se opakuje, že obal, o který tu jde, jest podle osvědčení obch. a živnost. komory v Liberci na dobu deseti let, počínajíc dnem 21. února 1928 zapsán do rejstříku ochranných známek. Podle § 53 čís. 5 zák. o nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. zůstaly v platnosti předpisy všech jiných zákonů a nařízení, které se přímo nebo nepřímo dotýkají látky, upravené tímto zákonem. Zůstaly tudíž v platnosti i zákony a nařízení, týkající se ochrany výrobních známek. Podle zákona o ochraně známek ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák. jest ten, komu známka zboží v rejstříku známek byla zapsána, oprávněn, by výhradně používal zapsané známky, a jest dokonce chráněn proti zneužití známky osobami jinými. Toto právo ke známce jest povahově soukromým jeho právem majetkovým, lpícím na podniku, pro který známka jest určena, jen s ním zaniká a přechází v případě převodu závodu na nového majitele. Používá tudíž známka po dobu, pokud trvá, ochrany zákona. Nelze upříti, že při zachování zákona o ochraně známek a zejména ustanovení § 21 zákona ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák. (ustanovení § 3 a 4 zák. ze dne 30. července 1895, čís. 108 ř. zák.), jež týkají se výmazu známky z rejstříku, a při platnosti zákona o nekalé soutěži nastává konflikt zákonem nerozřešený potud, pokud soud na základě zákona proti nekalé soutěži může prohlásiti za čin nekalé soutěže ve smyslu § 11 cit. zák. i používání známky, jež zápisem do rejstříku známkového podle toho, co shora řečeno, požívá ochrany zákonné, pokud se týče, jak dalece soud podle předpisů zákona o nekalé soutěži může výrokem svým zabrániti podnikateli používání známky, ač tato jest v rejstříku zapsána a nadále v rejstříku tom zapsána zůstane, an soudnění oprávněn k výroku o vý-

mazu známky ze známkového rejstříku. Za tohoto stavu používá soud stěžejní zásady práva soukromého vyřčeného v ustanovení § 1305 obč. zák. a vyslovuje názor, že po dobu, pokud známka podniku jest zapsána ve známkovém rejstříku a pokud její majitel, používaje známky, vykonává právo, dané mu zapsáním známky podle zákona ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., ze dne 30. července 1895, čís. 108 ř. zák. a ze dne 24. července 1919, čís. 471 sb. z. a n. nedotýká se práv jiné osoby a jako soutěžitel nedopouští se po dobu, pokud známka ta zákonem jest chráněna, používáním jejím činu nekalé soutěže. Zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. jest zákonem proti nekalé soutěži a směřuje proti činům, jež z důvodu obchodní a výrobní morálky jest označiti za činy proti dobrým mravům (§ 1 cit. zák.), za činy, odporující mravním názorům a představám o slušnosti osob činných v hospodářském spoluzávodění. O podnikateli, který vykonává svoje právo známkové, pokud právo to jest chráněno dokonce i proti osobám třetím, nelze dobře říci, že se dopouští činu nekalého a činu proti dobrým mravům, poněvadž neminem laedit, qui suo jure utitur. Žalovaný při výrobě a při prodeji svého rostlinného mýdla »Krako« používá známky (obalu) zákonem chráněného a pokud tato známka není ze známkového rejstříku vymazána, vykonává své právo, nedopouštěje se tím dle toho, co shora řečeno, činu nekalé soutěže. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvé stolice, by vyčkaje pravomoci věc znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Nesprávně posoudil první soud věc, zamítнув žalobu především proto, že žalobní prosba jest prý tak všeobecná, že by byla způsobilou zabrániti straně žalované obchodní podnikání vůbec, i kdyby se vyrábělo mýdlo »Krako« ve formě docela odlišné od mýdla žalující strany, pokud by jen bylo používáno žlutého papíru a modrého tisku. Původní žalobní žádání určila žalobkyně za jednání dodatkem, že strana žalovaná jest povinna zdržeti se při prodeji M-ova rostlinného mýdla »Krako« dalšího užívání žlutého obalu s modrým tiskem tak, jak uveden jest ve známce zapsané u obchodní a živnostenské komory v Liberci dne 21. února 1928 pod čís. 17807, a odstraniti závadný stav. Tím stal se obsah žalobní prosby dostatečně jasným, takže nemůže býti pochybnosti o předmětu žaloby a nelze proto mluvit o nebezpečenství ze všeobecného doslovu žalobního, spočívajícím prý v tom, že by výrok podle tohoto návrhu chránil soutěžitele před soutěží vůbec. Ale i v druhém směru jest mylným názor prvního soudu, jak odvolatelka správně vyvozuje. Procesní soud jest toho mínění, že strana žalovaná vykonává jen své právo, užívajíc při prodeji mýdla »Krako« obalu, jenž jest známkově chráněn, a nemůže se dopouštěti po dobu, pokud známka jest zákonem chráněna, jejím používáním nekalé soutěže. V souzeném případě, kde přicházejí v úvahu ustanovení § 11 (1) a (3) zák. o nekalé soutěži, jde o to, co jest právem, když žalovaný nebo když obě strany jako soutěžitelé podle zák. o ochranně známek mají právo na užívání zvláštního zevnějšího zařízení, buď totožného nebo podobného, k záměně způsobilého. Lze pak také mluvit o zneužívání zařízení podniku (úpravy obalů) ve smyslu § 11 zák. o nekalé soutěži? Žalující firma tvrdí, že má chráněn obal u obchodní komory v Praze pod číslem 32722/4 od 3. srpna 1927, kdežto žalovaná

prokázala, že její obal jest chráněn pod čís. 17807 od 21. února 1923. Jak vychází ze slov »kdo užije zvláštního označení podniku způsobem takovým, že může z toho vzejíti záměna se zvláštním označením podniku užívaným po právu již jiným soutěžitelem atd.«, jest v souzeném případě zkoumati, kdo má prioritu práva, kdo kritického zařízení dříve skutečně užíval. Ten má silnější právo a druhý musí ustoupiti bez ohledu k tomu, zda má formální právo na př. na základě úředně chráněné známky. To jest jen spravedlivým. Zpráva motivů k § 11 zák. o nek. sout., poukazujíc k §§ 10, 24, 25 zák. o ochraně známek a k podobným ustanovením živnostenského řádu, která podle § 53 (4) zák. o nek. sout. zůstávají i na dále v platnosti, dovozuje, že tato opatření se nesrovnávají vždy s praktickými potřebami a proto v zákoně o nek. soutěži byly otázky ty řešeny s jednotného, širšího hlediska, které též obsahuje případy, jež nejsou upraveny v oněch zvláštních zákonech. Tak na příklad žádá § 11 zák. o nek. sout. způsobilost záměny. Nelze proto přisvědčiti názoru prvního soudu, že, kdo má známku chráněnou podle známkového zákona, nedopouští se jejím používáním nekalé soutěže přes ustanovení § 11 zák. o nek. sout. Stal-li se zápis známky nekalým způsobem ve smyslu zákona o nekalé soutěži, nebo používali se jí způsobem tímto zákonem zakázaným, jest poškozený soutěžitel oprávněn podati žalobu zdržovací a odstraňovací. Posléze i názor procesního soudu, že k podstatě § 11 zák. o nekalé soutěži patří zavinění žalovaného a že bezelstnost toto ustanovení vylučuje, není správné. To platí jen pro případ, že se žaluje i o náhradu škody (§ 11 [4]). Zamítnutí žaloby z důvodů shora uvedených nemá proto opory v zákoně. Ježto však první soud vzhledem k svému právnímu stanovisku skutkové okolnosti o tom, zda tvrzené zneužívání zevnějšího zařízení strany žalované ve smyslu § 11 zák. o nekalé soutěži jest dáno, zda úprava mýdla »Krako« svádí zúčastněné kruhy k záměně na úkor strany žalující, již právo je nutno zjistiti, na přetřes vůbec nevzal a důkazy o tom neprovedl, ač tyto okolnosti dle úvah odvolacího soudu pro rozhodnutí sporu jsou rozhodnými, bylo podle § 496 čís. 3 c. ř. s. rozhodnouti, jak svrchu uvedeno.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurs napadá usnesení odvolacího soudu, protože odvolací soud založil své rozhodnutí jednak na předpokladu, že 1. obsah žalobní prosby jest v souzeném případě dostatečně jasný, jednak na tom, že 2. i používání zákonem chráněné známky může býti zásahem do práv druhého soutěžitele a může býti podřaděno pod zákon o nekalé soutěži ze dne 15. července 1927 čís. 111 sb. n. a n. Než stížnost nemá pravdu. K pol. 1. Odvolací soud poukazuje právem k dodatku, kterým žalující firma žalobní návrh při roku ze dne 22. června 1928 doplnila a učinila s dostatek určitým. Jest sice pravda, že se dodatek ten nestal výslovně a formálně jako obmezení neb opravení žalobní žádosti. Avšak na tom celkem nesejde. Zákon nepředpisuje formy, ve kterých by se podobná prohlášení musela státi. Stačí, když se žalobní žádost stane do té míry určitou, by podle ní, pokud se tkne podle rozsudku, jí se přimykají-

ciho (§ 405 c. ř. s.) mohla býti povolena a vedena exekuce podle § 7 ex. ř. Tomuto požadavku žalobní žádost, jak ji odvolací soud podle doplněných prohlášení žalobkyně upravil, úplně vyhovuje. K p o l. 2. Ustanovením § 53 (5) zák. o nek. sout., podle něhož jinak zůstávají v platnosti předpisy všech jiných zákonů a nařízení, které se přímo nebo nepřímo dotýkají látky upravené tímto zákonem, byl v platnosti zachován mimo jiné i zákon ze dne 6. ledna 1890 čís. 19 ř. zák. o ochraně známek, neboť i tento zákon sleduje účel, čeliti nekalé soutěži a chrániti spotřebitele, jest svou povahou a svým účelem vlastně jen výňatkem právních norem o nekalé soutěži na užším poli označování zboží podle podniku jeho původu. Není předpisu, který by vztahy mezi oběma těmito zákony upravoval tak, že by jeden z nich měl jen podpůrný význam. Uskutečňuje-li skutkový děj o sobě právní předpoklady pro použití obou těchto zákonů, není překážky, by oprávněný nepoužil obou, ať zároveň, ať postupně, jak toho jeho právní nebo hospodářský zájem právě vyžadují. To plyne, pokud jde o vzájemné vztahy platnosti zákona o ochraně známek a § 11 (3) zák. o nek. sout. i z úvahy, že v příčině té oba zákony, třebaže sledují též účel, chrániti zájmy i spotřebitelstva i vyrábějícího neb obchodujícího podnikatele, činí tak způsobem odlišným: u zákona o ochraně známek ochranou co do rozeznávání zboží, kdežto v § 11 (3) zák. o nek. soutěži ochranou co do rozeznávání podniku. V souzeném případě může proto žalující firma, nechť má nebo nemá možnosti, domáhati se právním postupem podle zákona o ochraně známek, by žalovaná firma upustila od pozastaveného označování neb od ostatní úpravy svého zboží — též postupovati podle § 11 (3) zák. o nek. sout. Zápis známky, byť i řádně nabytý, má jen formální ráz a i rozhodnutí o známkovém právu jest jen formální. Výkon tohoto formálního práva se nesmí přičítati zásadě hmotného práva vyslovené v § 1 zák. o nek. sout., takže ten, kdo jest oprávněný užívati známky, smí svého formálního práva v zájmu vyšší materiální spravedlnosti použití jen v mezích poctivé soutěže a dobrých mravů, nesmí však ho zneužiti k nekalému jednání a k poškození hmotného práva. Činí-li tak přece, může poškozený použití právních obran, jež mu skýtá zákon o nekalé soutěži. Odvolací soud proto právně nepochybil, vysloviv názor, že, stal-li se zápis známky nekalým způsobem ve smyslu zákona o nekalé soutěži anebo používá-li se jí způsobem tímto zákonem zakázaným, jest poškozený soutěžitel oprávněn, žalovati žalobou zdržovací a odstraňovací. Pro názor stěžovatelův, podle něhož by podle § 11 zákona o nekalé soutěži mohlo býti zakročeno proti majiteli známky jen, nemá-li možnost ochrany podle zákona známkového, není opory ani v doslovu zákona ani v důvodové zprávě k němu. Z ní plyne naopak, že právě § 11 (3) měly býti doplněny mezery zákona známkového, zejména po stránce civilněprávní. Byl by proto úsudek, že zostření civilněprávní ochrany se nevztahuje k nárokům chráněným již zákonem známkovým, krajně nedůsledným. Ochrana zákona o nekalé soutěži působí podle toho ovšem i proti známkám zákonně nabytým. Ale mylným jest názor stěžovatelův, že by pak vlastně bylo přidělení známky činem proti dobrým mravům. Nikoli udělení a nabytí práva známkového jest nekalé, nýbrž způsob, jak ho bylo nabyto a jak

je ho používáno, jednáním proti dobrým mravům, jímž zneužito formálního práva k ochraně známek. Nejde tu ani, jak stěžovatel míní, o rozpor mezi zákonem známkovým a zákonem o nekalé soutěži, který rozpor by prý vyžadoval novou úpravu onoho zákona, nýbrž jde, jak již úvodem doličeno, o souběžné úpravy právních otázek a poměrů téže hospodářské látky v různých oblastích, které úpravy se navzájem doplňují a k svému provedení ovšem vyžadují součinnosti různých státních orgánů. V souzeném případě jde o žalobu zdržovací (odstraňovací) podle zákona o nekalé soutěži pro tvrzené zneužívání zevnějších zařízení podniku, k nimž podle povahy věci a podle výslovného prohlášení důvodové zprávy patří též ochranné známky, a o otázce té rozhodují soudy (§ 21 zák. o nek. sout.) přes to, že podnět k žalobě dalo zneužití chráněné známky. Jen kdyby šlo o to, zda žalovaná firma má právo, výhradně užívatí známky, aneb o otázky v § 30 znám. zák. naznačené, jež se ovšem podstatně liší od otázky, zda žalovaná firma má právo (třebaže povolené) známky zneužívatí jednáním proti dobrým mravům, rozhodovalo by o věci příslušné ministerstvo. Vývody stěžovatelovy nevyvrátily tudíž v podstatě správné a výstižné důvody odvolacího soudu.

Čís. 8857.

Vznesena-li námitka nepřípustnosti pořadu práva a procesní nezpůsobilosti, jest nejprve vyřídití onu námitku a teprve, byla-li zamítnuta, námitka druhou.

Pro nárok proti Okresnímu sboru osvětovému na náhradu výloh za sbor jest pořad práva přípustným.

Okresní sbory osvětové nemají způsobilosti býti stranou rozepře.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1929, R I 170/29.)

Žalobce se domáhal na žalovaném Okresním osvětovém sboru zaplacení toho, co prý za sbor vynaložil. Žalovaný vznesl námitku procesní nezpůsobilosti jakož i nepřípustnosti pořadu práva. Soud první stolice obě námitky zamítl. Rekursní soud odmítl žalobu pro procesní nezpůsobilost žalovaného. Důvody: Rekursní soud má za to, že jest odůvodněna námitka nedostatku oprávnění ku sporu na straně žalovaného, že Okresní sbor osvětový není právnickou osobou ve smyslu ustanovení občanského zákonníka a civilního řádu soudního. Okresní sbory osvětové byly vyvolány v život zákonem čís. 67/1919, kterýžto zákon jest nadepsán jako zákon o organizaci lidových kursů občanské výchovy. Podle § 2 zák. mají sbory pořádati ve všech obcích svého okrsku kursy a jest podle § 3 náklad na pořádání těchto kursů hraditi z příspěvků a subvencí. Ve smyslu prováděcího nařízení jmenuje členy těchto sborů okresní politická správa. Žalovaný Okresní sbor osvětový jest takovým sborem a jako takový jest povinen ve smyslu onoho zákona konati lidové kursy. V tomto smyslu provádí tedy úkony státu, jež tento chce prováděti k účelům školství a lidové kultury. Ze zmíněného zákona a z prováděcích nařízení k němu jasně plyne, že takové sbory